

Katowice, 14.08.2026 r.

FFD-O/5/2026/423

Pani Katarzyna Lubnauer

Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Edukacji Narodowej

sekretariat.dir@men.gov.pl

Stanowisko

w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 13 sierpnia 2026 r. w sprawie programu pilotażowego usługi dziennika lekcyjnego w postaci elektronicznej

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na pismo z dnia 13 sierpnia 2026 r. (znak sprawy: DIR-WTC.021.1.2026.AB), skierowane do naszej Fundacji w ramach stałego rozdzielnika partnerów społecznych, przedstawiamy nasze stanowisko w sprawie projektu aktu prawnego.

Wyrażamy poparcie dla samej idei tworzenia nieodpłatnych, bezpiecznych i państwowych rozwiązań cyfrowych dla oświaty. Jednakże weryfikacja przedstawionego aktu prawnego ujawnia wątpliwości i potrzeby które zasadne wydaje się poddać analizie.

1. Brak otwartego standardu migracji danych

W § 13 projektu rozporządzenia przewidziano jedynie integrację z SIO oraz aplikacją mObywatel. Brak jakichkolwiek zapisów dotyczących modułu importu i eksportu danych z komercyjnych dzienników elektronicznych (m.in. Librus, Vulcan). Przenoszenie planów lekcji, ocen, frekwencji czy danych uczniów ręcznie doprowadzi do obciążenia organizacyjnego pracowników w szkołach zakwalifikowanych do pilotażu.

Wnosimy o dodanie w § 13 pkt ustępu w brzmieniu:

- udostępnienie bezpłatnego interfejsu oprogramowania (API) oraz modułu importu i eksportu danych, umożliwiającego automatyczną migrację danych dydaktycznych i kadrowych z komercyjnych systemów dzienników elektronicznych.”

2. Brak gwarancji wsparcia technicznego

Projekt nakłada na dyrektorów i nauczycieli obowiązki sprzętowe (§ 5) oraz terminowego wprowadzania danych (§ 11), natomiast nie nakłada na Ministerstwo Cyfryzacji / MEN obowiązku zapewnienia ciągłego wsparcia technicznego.

Wnosimy o zapewnienie dedykowanej, infolinii technicznej, adresu e-mail oraz systemu wsparcia helpdesk dla nauczycieli, dyrektorów oraz rodziców w całym okresie trwania pilotażu.

3. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu rodziców i uczniów

§ 6 pkt 2 oraz § 7 uzależniają udział rodzica i ucznia w pilotażu od posiadania smartfona z aplikacją mObywatel. Jest to bezpośrednie źródło wykluczenia cyfrowego dla osób nieposiadających smartfonów, wykluczonych ekonomicznie (np. w gminach wiejskich) lub rodziców, którzy świadomie nie chcą instalować aplikacji mObywatel.

Zauważamy, że dostęp do systemu jest możliwy w przeglądarce WWW np. poprzez Profil Zaufany, e-Dowód czy bankowość elektroniczną. W przypadku uczniów powyżej 13. roku życia odrębne przepisy umożliwiają samodzielne założenie Profilu Zaufanego, natomiast dzieci poniżej 12. roku życia mogą korzystać z usługi mObywatel Junior.

Wnosimy o zawarcie w § 6 i § 7 alternatywnej, klasycznej metody uwierzytelniania w przeglądarce internetowej w postaci loginu i hasła które zostaną wydane bezpośrednio przez szkołę dla rodziców i uczniów, którzy z różnych przyczyn nie posiadają lub nie wyrażają woli korzystania z aplikacji mObywatel lub Krajowego Węzła Identyfikacji Elektronicznej. Jednocześnie wnosimy możliwość logowania nie tylko przez aplikację mObywatel ale również przez Krajowy Węzeł Identyfikacji Elektronicznej.

4. Weryfikacja dostępności cyfrowej dla osób z niepełnosprawnościami WCAG 2.1

W kryteriach ewaluacji pilotażu (§ 14 ust. 2) pominięto wskaźniki dotyczące dostępności cyfrowej dla osób z niepełnosprawnościami, w tym uczniów oraz rodziców słabowidzących, niedowidzących, z niepełnosprawnościami ruchowymi czy intelektualnymi.

Wskazujemy że ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych nakłada na podmioty administracji publicznej obowiązek zapewnienia dostępności wszystkich rozwiązań cyfrowych. Pominięcie tego aspektu w ocenie pilotażu państwowego eDziennika jest ważną uwagą.

Wnosimy o uzupełnienie kryteriów ewaluacji programu pilotażowego w § 14 ust. 2 o obowiązkowe wskaźniki dostępności cyfrowej. Ewaluacja ta powinna uwzględniać w szczególności wyniki niezależnego audytu zgodności interfejsu przeglądarkowego oraz aplikacji mobilnej ze standardem WCAG na poziomie AA.

Uwagi dotyczące perspektywy wdrożenia pełnego e-dziennika po zakończeniu programu pilotażu

Analizując perspektywę docelowego wdrożenia państwowego eDziennika w skali ogólnokrajowej po zakończeniu etapu pilotażu – a także opierając się na konsultacjach ze środowiskiem rodziców – wskazujemy na następujące kluczowe zagrożenia społeczno-gospodarcze oraz technologiczne:

1. Obawy środowiska nauczycielskiego i monopolizacja rynku

W środowisku oświatowym oraz wśród przedstawicieli sektora technologicznego pojawiają się pytania dotyczące długofalowej strategii resortu edukacji w zakresie rozwoju systemu na poziomie centralnym. Istotnym punktem dyskusji jest obawa przed potencjalnym ograniczeniem dostępności rynkowej na rzecz jednego, państwowego rozwiązania systemowego.

Wprowadzenie obligatoryjnego e-dziennika centralnego mogłoby istotnie wpłynąć na pozycję przedsiębiorstw technologicznych (takich jak powszechni dostawcy systemów Librus czy Vulcan). Firmy te od kilkunastu lat współtworzą cyfrową infrastrukturę polskich szkół, inwestując w rozwój dedykowanych narzędzi.

Ewentualna centralizacja usług niesie za sobą ryzyko ograniczenia swobody działalności gospodarczej oraz może wywołać potrzebę restrukturyzacji zatrudnienia w wyspecjalizowanych

zespołach IT. Dodatkowo, zmniejszenie konkurencyjności w tym sektorze mogłoby spowolnić dynamikę wdrażania innowacji oraz ograniczyć tempo rozwoju nowych, optymalizowanych pod kątem użytkowników funkcjonalności.

2. Wymóg najwyższych standardów cyberbezpieczeństwa

Ewentualne docelowe objęcie jednym systemem państwowym blisko **4,9 mln uczniów**, ich rodziców oraz kilkuset tysięcy nauczycieli tworzy jedną z największych i najbardziej wrażliwych baz danych osobowych w państwie.

Centralizacja tak dużej bazy wrażliwych informacji niesie za sobą naturalny wzrost ekspozycji na zaawansowane zagrożenia w cyberprzestrzeni, w tym na celowane ataki ze strony zorganizowanych grup hakerskich.

Wdrożenie systemu e-dziennika o zasięgu ogólnokrajowym nakłada na operatora obowiązek spełnienia najbardziej rygorystycznych standardów bezpieczeństwa teleinformatycznego. Kluczowe w tym procesie jest zapewnienie pełnej zgodności z wymogami unijnej dyrektywy NIS2. Wymaga to m.in. wdrożenia zaawansowanych mechanizmów szyfrowania danych, zapewnienia pełnej redundancji infrastruktury w ramach Rządowej Chmury Obliczeniowej oraz prowadzenia regularnych testów penetracyjnych.

3. Dedykowane środki finansowe i eksperci na migrację

Ewentualne wdrożenie systemu na skalę ogólnokrajową po zakończeniu fazy pilotażowej będzie wymagało zabezpieczenia odpowiednich zasobów po stronie placówek oświatowych. W wielu szkołach funkcje administratorów systemów informatycznych pełnił czynni zawodowo nauczyciele. Proces migracji danych nie powinien obciążać ich dodatkowymi zadaniami technicznymi, co pozwoli na skupienie się na bieżącej pracy dydaktycznej.

Rekomendacje realizacyjne:

- **wsparcie finansowe i kadrowe:** zapewnienie celowych środków budżetowych dla organów prowadzących na sfinansowanie zewnętrznego wsparcia eksperckiego, które weźmie odpowiedzialność za bezpieczny transfer danych historycznych;
- **automatyzacja procesów:** przygotowanie i udostępnienie przez resort pełnej, standaryzowanej dokumentacji API oraz dedykowanych, zautomatyzowanych narzędzi migracyjnych. Rozwiązania te powinny bazować na strukturach danych i schematach

najpopularniejszych obecnie systemów (takich jak Librus czy Vulcan), co zminimalizuje ryzyko błędów i skróci czas wdrożenia.

Podsumowanie

Popieramy kierunek działań Ministerstwa zmierzający do budowy bezpiecznych i bezpłatnych usług cyfrowych dla polskiej oświaty. Jesteśmy jednak zdania, że sukces tego przedsięwzięcia zależy od starannego przygotowania zarówno etapu pilotażowego, jak i docelowego wdrożenia.

W trosce o wysoką jakość projektowanego rozwiązania, wnosimy o uwzględnienie w rozporządzeniu mechanizmów zapobiegających wykluczeniu cyfrowemu oraz odciążających szkoły pod kątem organizacyjnym poprzez zapewnienie zautomatyzowanej migracji danych i dedykowanego wsparcia technicznego.

Patrząc długofalowo, zwracamy szczególną uwagę na konieczność zabezpieczenia centralnej bazy danych zgodnie z najwyższymi standardami cyberbezpieczeństwa, zapewnienia szkołom zewnętrznego wsparcia eksperckiego i finansowego na proces migracji, a także na potrzebę uważnej analizy wpływu centralizacji na polski rynek technologii edukacyjnych. Zachowanie odpowiedniego balansu rynkowego jest gwarantem ciągłości innowacji, z których polskie szkoły korzystają od lat.

Z wyrazami szacunku

Fabian Jarosław Grabania

Prezes Zarządu

/-podpisano elektronicznie/